

1.1 Skattefinansierad verksamhet, åtaganden gentemot KF

Tillväxt

Karlstads kommun ska ha god planberedskap för bostäder och verksamhetsmark samt skapa attraktiva boendemiljöer med blandad bebyggelse.

Åtagande	Ej påbörjat	Pågår	Klart	Kommentar
Långsiktig och samordnad investeringsplanering med ökad andel extern medfinansiering. (Stab)		X		Ett arbete pågår med att samordna all investeringsplanering.
Kommunens nämnder och förvaltningar ska se positivt på byggnation på landsbygden. (Alla)				Svårt att tolka den politiska viljan och veta hur vi ska förhålla oss till åtagandet. Åtagandet finns inte längre med i KFs beslut om strategisk plan 2013-2015.
KF: Kommunens nämnder och förvaltningar ska se positivt på byggnation på landsbygden (Alla)			X	Åtagandet finns inte med för 2013. Verksamheten deltar i utveckling av kommunens externa tätorter till attraktiva mötesplatser. Som kan leda till byggnation på landsbygden. Nuläge: Väse: Slutfört Edsvalla: Byggnationen har vinteruppehåll. Projektet färdigställs under våren 2013. Molkom: Dialog och planeringsprocess pågår. Byggstart beräknas till hösten 2013. Vålberg: Centrummiljöprojektet kompletterar projekt Trafiksäkerhetsåtgärder, Långgatan Vålberg. Byggstart beräknas till april-maj 2013. Skåre: Ortsanalys och medborgardialog genomförd. Gestaltning och projektering påbörjas sannolikt under 2013. Skattkärr: Ortsanalyser och medborgardialoger pågår.

Karlstadsborna ska ha goda möjligheter till hållbara kommunikationer.

Åtagande	Ej	Pågår	Klart	Kommentar
----------	----	-------	-------	-----------

	påbörjat			
Karlstad ska vara en av Sveriges bästa cykelkommuner och erbjuda ett sammanhängande cykelnät som förbinder kommunens stadsdelar och tätorter samt möjliggör förbindelser till kranskommunerna i syfte att minska privatbilism. (Trafik)		X		Enligt cykelfrämjandets ”Kommunvelometer”, en granskning av kommunernas arbete med cykling 2012, ligger Karlstad i toppskicket bland Sveriges kommuner. Dialog förs med Trafikverket för att förbättra cykelförbindelserna mellan dels stadsdelar/tätorter och kranskommuner.
Utveckla bytespunkter för byte av transportslag för persontransporter (Trafik)		X		Detta arbete pågår och lyfts fram i Trafikplanen som just nu är på remiss.

Attraktiv stad

Karlstadsborna trivs och är stolta över sin stad.

Åtagande	Ej påbörjat	Pågår	Klart	Kommentar
Genom hög kvalitet på städning och skötsel av gator och parker upplevs kommunens offentliga rum som välskötta och attraktiva av mer än 70 procent av både Karlstadsbor och besökare. (Trafik, Natur, Stadsmiljö)		X		Måluppfyllnad i Kritik på teknik som genomförs 2013. I SCB´s medborgarundersökning 2012 så får Karlstadsborna svara på vad de tycker om underhållet och skötseln på gator och vägar samt gång och cykelvägar. Här visar resultatet att betygsindexet för GC-vägar gått ner 0,4 (jämfört med mätningen 2010) men är fortfarande hela 0,7 högre än betygsindex för alla kommuner. För gator och vägar har index ökad 0,1 men här ligger vi 0,1 lägre än betygsindex för alla kommuner. Stadsträdgården är den park i Karlstad där de mest omfattande upprustningsarbetena genomförts de senaste årtiondena och härom året

				<p>utsågs parken till Karlstads vackraste plats av allmänheten. Under 2013 firar Stadsträdgården 150-årsjubileum och inför detta rustas parken upp ytterligare med bl.a. soffor, belysning och vattenkonst.</p> <p>Underhållsåtgärder pågår också i andra parker, bl.a. kan nämnas åtgärder för ökad attraktivitet i "HSB-parken" på Norrstrand och Klarapotet.</p>
KF: Utveckla ett älvstråk utmed Älvgatan, Residensparken och Museigatan i syfte att utveckla Karlstads centrum och skapa Karlstads nya Solsida		X		<p>Projektets inledande fas med workshop, idésammanställning, skissningar och medborgardialog sker hösten 2012 och leds av stadsbyggnadsförvaltningen</p>

Tryggheten och tillgängligheten i våra offentliga miljöer ska öka.

Åtagande	Ej påbörjat	Pågår	Klart	Kommentar
<p>Tillgängligheten till stadskärnan, grönområden, skärgården och andra vattenmiljöer utvecklas, så att fler besökare får möjlighet att uppleva dessa. (Trafik, Natur, Stadsmiljö)</p> <p>Möjlighet för människor med funktionshinder att komma ut i olika typer av park- och naturmiljöer samt att utnyttja lekplatser ska öka. (Natur)</p>		X		<p>Undersökning skall ske 2013. Under 2012 har förvaltningen fortsatt med arbetet att åtgärda enkelt avhjälpna hinder.</p> <p>Tillgänglighetsanpassning har gjorts av en slinga på Skutberget (1 km) samt en slinga på Gubbholmen (1,2 km). På Skutberget har också en tillgänglighetsanpassad badramp anlagts i anslutning till badplatsen, vägvisningsskyltar och informationstavlor satts upp, samt sex tillgänglighetsanpassade rastplatser byggts.</p> <p>Nedre Norsälvens fiskevårdsområdesförening har med bidrag från kommunen anlagt en tillgänglighetsanpassad flytbrygga i Norsälven, vid Edsvalla</p>

			<p>kraftstation.</p> <p>På Västra Långholmen finns nu en tillgänglighetsanpassad ca 200 meter lång spång tvärs över ön till en plattform på den södra stranden. Där finns också tillgänglighetsanpassat dass, rastplatser och vindskydd.</p> <p>Idag finns handikappbryggor i Mariebergsviken, Lambergstjärn, vid KKS och möjlighet att angöra bryggan i inre hamn. När inre hamn och Tullholmen byggs om och ut kommer bryggorna bli tillgänglighetsanpassade.</p> <p>På Rävön har en ny brygga, trappa, eldstad, informationstavla och dass anlagts under 2012. Rävön har varit en hållplats för båtbusen mellan Karlstad och Kristinehamn under sommaren. Ytterligare en brygga byggs under 2013.</p> <p>Upprustningen av lekplatser på allmän plats fortgår. Efter 2011 års insatser är ca 72 % inom standardklasserna ”god” eller ”utmärkt” och målet är att resterande del ska upprustas. Målsättningen är också att minst en lekplats per distrikt skall vara handikappanpassad till största del.</p>
Andelen trafikanter som känner sig trygga ska öka. (Trafik)		X	<p>Trafiksäkerhetsarbetet fokuserar i huvudsak på arbete med trygghet vid skolor och förskolor, samt oskyddade trafikanter. Bl.a. har arbeten genomförts på Stodene fsk, Lagmansgatan och Blockgatan. Andra större projekt med</p>

			<p>trafiksäkerhet i fokus som genomförts är Rosenborgsgatan och Hagalundsvägen. Se vidare kommentar nedan vid åtagandet om hastighetssäkring. SCBs senaste undersökning visar att medborgarnas upplevelse av trygghet ökat något sedan förra undersökningen 2010.</p> <p>Förvaltningen fortsätter satsning på trafiksäkerhet.</p> <p>I SCB´medborgarundersökning 2012 har upplevt trafiksäkerhet på gator och vägar ökat 0,3 till 6.4 medans på gång och cykelvägar minskat 0,1 till 6,6 (jämfört med undersökningen 2010).</p>
Klottret i staden ska minska. (Trafik, Stadsmiljö, Lokal)		X	<p>Arbetet med att se över den interna organisation och dess rutiner pågår vilket skall leda till bättre klottersanering och på sikt minskat klotter. Även Polismyndigheten deltar i arbetet.</p> <p>Rapportering och anmälan av klotter sker via solsidan och skall åtgärdas omgående. . Under 2012 har kostnaderna för klottersanering minskat</p> <p>Ansatsen är att klottret på byggnader ska tas bort omgående och därigenom minska. Det förebyggande arbetet som syftar till att långsiktigt minska klottret sker i andra forum där TF deltar. Detta är ett ständigt pågående arbetete.</p>
Fortsatt satsning med att hastighetssäkra gator och att införa 30 km/h i de flesta bostadsområden, skolor och förskolor. (Trafik)		X	<p>Prioriterat framförallt vid skolor. Särskilda satsningar genomförs i bl.a i SMILES-projektet där Karlstad uppmärksammats med pris.</p>
Göra busshållplatserna mer tillgängliga och miljön kring dem mer attraktiv.		X	<p>Flera väderskydd har bytts ut samt busshållplatser byggts om.</p>

Utforma trafiksäkerhetsåtgärder enligt gällande normer och framtagna policys.		X		Arbetet med trafikplanen är snart avslutat och en cykelplan har påbörjats. Även belysningsprogrammet som belyser trafiksäkerhet håller på att färdigställas,
Förbättrad genomsikt och belysning vid gångtunnlar, busshållsplatser och viadukter.		X		Under året har trygghetsaspekten och belysning varit ett prioriterat fokusområde. Arbetet med att ta fram ett belysningsprogram är snart avslutat.

Besöksnäringen ska utvecklas.

Åtagande	Ej påbörjat	Pågår	Klart	Kommentar
Antalet lättillgängliga och intressanta natur- och strövområden inklusive skärgårdsmiljöer ska öka. (Natur)		X		<p>Vandringsleden på Jäverön har rustats upp och som en av de första lederna i Värmland blivit certifierad som Värmlandsled.</p> <p>Åtgärder för att öka tillgängligheten i skärgården har gjorts på Rävöns norra udde, Kärrholmen och Västra Långholmen. Rastplatser, dass, m.m. har byggts. På Rävön har en brygga för båtbusen anlagts. Västra Långholmen har förberetts för ytterligare en anhalt på vägen mellan Karlstad och Kristinehamn.</p> <p>Just nu pågår ett LONA-projekt i I2-skogens strövområde med syftet att utveckla I2-området som natur-, kultur- och friluftsområde. Området nyttjas av många barn och i år har skolor och förskolor fått lämna in synpunkter och förslag på hur de vill att deras skolskog ska se ut. Arbetet fortsätter under 2012-2013 med planering och</p>

				anläggning. Det finns idag ett tjugotal kända skolskogar. Vandringsleden ut till Bergholmen har rustats upp.
--	--	--	--	---

En stad för alla

Karlstadsbornas förutsättningar för ett liv fritt från diskriminering, kränkningar och våld ska öka.

Åtagande	Ej påbörjat	Pågår	Klart	Kommentar
Samtliga nämnder och förvaltningar arbetar vidare med information kring diskriminering, kränkningar och främlingsfientlighet. (Stab)		X		Några avdelningar har engagerat Leo Razzak som beskrev sin resa i Sverige. Information finns på Solsidan och i TF-aktuellt om hur medarbetare ska göra om de blir utsatta för diskriminering, trakasserier eller mobbing. Alla APT grupper har fått information via chef eller staben. I ett arbetsrättsligt perspektiv har vi nolltolerans mot diskriminering, kränkningar eller främlingsfientlighet.

Karlstad ska vara en av Sveriges bästa hbtq-kommuner.

Åtagande	Ej påbörjat	Pågår	Klart	Kommentar
Samtliga nämnder och förvaltningar fortsätter med hbt-utbildningar för delar av sin personal. (Stab)		X		Nya medarbetare anmäls till de uppsamlingsutbildningar som klk anordnar. Övriga medarbetare har gått utbildningen.

Den goda gröna staden

Klimatpåverkan från energi- och transportsektorn i Karlstads kommun, som geografiskt område, ska minska med 25 procent mellan 2008 och 2020.

Åtagande	Ej påbörjat	Pågår	Klart	Kommentar
Successivt ska en övergång ske till biogasdrivna alternativt biodieseldrivna arbetsfordon. Senast 2014 ska minst 95 procent av samtliga fordon (inklusive tunga fordon och arbetsmaskiner) vara miljöfordon alternativt drivas av ett förnybart bränsle. (Entreprenad)		X		I nuläget uppnår 60 % (7 av 12) av lastbilarna och 20 % (2 av 10) av övriga tunga arbetsfordon miljöåtagandet. För lätta arbetsfordon (pickup, skåpbilar och minibussar) är det ca. 40 fordon som inte uppfyller miljöåtagandet. Personbilar har uppnått miljöåtagandet. Statusen på och förnyelsetakten av nuvarande fordons- och maskinpark är eftersatt. Ytterligare reinvesteringar kommer att krävas för att uppnå åtagandet. Investeringsmedel har äskats från miljö & energiprojektet (miljömiljonerna) för 2013, ytterligare medel krävs även under 2014, med även 2015, för att nå åtagandet.
Elanvändningen i kommunens lokaler ska minska med 10 procent från 2009 till 2015 och med 15 procent till 2020. Ingen uppvärmning med el ska ske efter 2015. (Lokal, VA)		X		I ett flertal pågående energi- och miljöprojekt genomförs åtgärder på fastigheterna som minskar elanvändningen. Ytterligare arbete krävs för att nå målen då fastighetsbeståndet ökar. Elförbrukningen har minskat med ca 13% sedan 2009.
Gatubelysningens energiförbrukning ska minska med 10 procent senast 2014. (Trafik)		X		Förvaltningen har under året anställt en utvecklare offentlig. Arbetet med att förbättra tändningssystemet i kransorter samt slutföra inventeringen pågår. Även olika testbelysning finns uppsatta vid flera olika miljöer i Karlstad.

Vattnets kvalitet och förhållande vid och i sjöar, vattendrag och grundvatten ska förbättras.

Åtagande	Ej	Pågår	Klart	Kommentar
----------	----	-------	-------	-----------

	påbörjat			
Dagvattnets och snöupplagens negativa påverkan på vattenkvalitén ska minska. (Trafik)	X			Förvaltningen har påbörjat arbetet med att anlägga två snötippor, Bråtebäcken och Eriksberg.

Naturen i Karlstads kommun, den biologiska mångfalden och naturens värde för friluftslivet ska bevaras och utvecklas.

Åtagande	Ej påbörjat	Pågår	Klart	Kommentar
Andelen betade strandängar i Karlstad med omnejd ska öka. (Natur)		X		Arbete har påbörjats med att ta fram ett nytt naturvårdsprogram. Som ett led i detta genomförs en återinventering av ängs- och naturbetesmarkerna. Syftet är att få en samlad bild av hur ängs- och naturbetesmarkerna ser ut och om restaureringsåtgärder behövs för att bevara de värdefulla ängs- och naturbetesmarkerna. Biotopvårdande åtgärder av Herröns västra våtmark pågår. En skötselplan finns med målsättning att etablera ett rikt fågelliv i våtmarkerna, bevara förekommande värden i stranddungarna och genom regelbundet bete etablera en värdefull flora och fauna på strandbetet. Naturupplevelsen görs tillgänglig genom en parkering, en markerad led och ett fågeltorn.
Karlstadsbornas kunskap om och engagemang för naturen ska öka. (Natur)		X		Invigningar och visningar hålls ofta i samband med att projekt och åtgärder färdigställts. Vid invigningen av Västra Långholmen (tillgänglighetsanpassning) genomfördes t ex en naturguidning och frågetävling. Antalet informationstavlor och andra

				<p>informationsmaterial ökar stadigt och i pågående revidering av Naturvårdsprogrammet planeras flera informationsinsatser.</p> <p>Samverkan/dialog i olika former sker i samband med olika åtgärder och projekt. Exempel är Älvstråket, stadsdelsutveckling, utveckling av kransorter, utveckling av stadsnära odling, hundrastgårdar, spontanidrottsytor mm.</p>
Känsliga ekosystem och ekosystem med sällsynta arter ska skyddas. (Natur)		X		Se kommentar ovan om betade strandängar.

Samhällsplaneringen ska ge förutsättningar för ett hållbart och hälsosamt liv med hänsyn till natur och kulturvärden.

Åtagande	Ej påbörjat	Pågår	Klart	Kommentar
Alla invånare i Karlstads kommun ska ha tillgång till ett mindre grönområde inom 100 meters avstånd, större grönområde inom 300 meters avstånd och ett närströvområde inom 30 minuters promenadavstånd. (Natur)		X		<p>Åtagandet ersattes 2013 genom beslut i KF med: Ta fram en ny grönstrukturplan med fokus på människors närhet till grönområden och dagvattenhantering. (Sbn ansvarar för detta)</p> <p>Närströvområden kommer att beskrivas i det nya naturvårdsprogrammet och för vissa av dessa skogsområden kommer ett långsiktigt skydd som naturreservat eller biotopskydd att föreslås.</p>
Andelen nybyggnation i massivträ ska öka. (Lokal)			X	Varje nybyggnadsprojekt utvärderas noga utifrån möjligt användande av massivträ. Samtliga projekten följer skrivelsen "Användning av trä i kommunens byggprojekt", TFN 12-02-22 §15.
Samtliga nybyggnadsprojekt i kommunal regi ska från och med 2012 kunna klassificeras som lågenergihus i spektrat mellan klassificeringen för "green building" och			X	Samtliga nybyggnadsprojekt har högt ställda energikrav som ligger inom spannet passivhus och "Green building".

”passivhus” beroende på typ av byggnad. (Lokal)				
KF: Karlstad ska vara en av Sveriges bästa cykelkommuner och erbjuda ett sammanhängande cykelnät som förbinder kommunens stadsdelar och tätorter samt möjliggör förbindelser till kranskommunerna i syfte att minska privatbilism (Trafik)		X		Förvaltningen har under våren bl.a. genomfört kommunvelometern och där ligger Karlstad i toppskiktet bland Sveriges kommuner i att vara en bar cykelstad. Tillsammans med Trafikverket och de andra värmländska kommunerna har förvaltningen påbörjat arbetet med en regional cykelplan.
KF: Utveckla bytespunkter för byte av transportslag för persontransporter (Trafik)		X		Detta arbete pågår och lyfts fram i Trafikplanen som varit på remiss och skall tas upp i teknik och fastighetsnämnden i mars 2013. Några bytespunkter som är i drift är Ilanda samt Graninge i Molkom.
KF: Samtliga nämnder och förvaltningar arbetar vidare med information kring diskriminering, kränkningar och främlingsfientlighet (Stab)		X		Några avdelningar har engagerat Leo Razzak som beskrev sin resa i Sverige. Information finns på Solsidan och i TF-aktuellt om hur medarbetare ska göra om de blir utsatta för diskriminering, trakasserier eller mobbing. Alla APT grupper har fått information via chef eller staben. I ett arbetsrättsligt perspektiv har vi nolltolerans mot diskriminering, kränkningar eller främlingsfientlighet.
KF: Samtliga nämnder och förvaltningar fortsätter med hbt-utbildningar för delar av sin personal (Stab)		X		Vi anmäler nya medarbetare till de uppsamlingsutbildningar som klk anordnar. Övriga medarbetare har gått utbildningen.

Styrssystem/ kvalitetsarbete

Servicegarantier och kundenkäter ska utvecklas.

Åtagande	Ej påbörjat	Pågår	Klart	Kommentar

Servicegarantier införs inom alla nämnder under 2012. (Stab)			X	TFN har beslutat om tre servicegarantier som trädde i kraft 2012.
Kundenkäter, brukarundersökningar eller medborgarundersökningar genomförs inom alla nämnder under 2012. (Stab)		X		TF har deltagit i kommunens projekt för kund- och brukarundersökningar (KBU). Projektet har bl a tagit fram en vägledning och mallar för kommunens KBU samt obligatoriska baskrav för dessa. TF:s chefer har fått information om baskraven. En utbildning för fler nyckelpersoner är inplanerad till mars 2013. Undersökningarna har nära koppling till av processerna och fortsatt arbete knyts till utvecklingsarbetet av dessa. Ett antal egna undersökningar genomförs av verksamheterna, men TF deltar också i större undersökningar tillsammans med andra kommuner eller företag.

Arbetsgivarperspektiv

Bra ledarskap och medarbetarskap.

Åtagande	Ej påbörjat	Pågår	Klart	Kommentar
Ledarskapsindex och medarbetarindex i nästa LMU ska vara bättre än i 2010 års mätning. (Stab)			X	2012 års ledarskapsindex (76 %) och medarbetarindex (75 %) kan inte jämföras med 2010 års mätning i och med ändringar i frågeformuläret. I jämförelse med Karlstads kommuns totala index så ligger vi tre procent lägre på medarbetarindex och tre procent högre

God hälsa bland medarbetarna.

Åtagande	Ej påbörjat	Pågår	Klart	Kommentar
Andelen frisk personal ska minst ligga kvar på nuvarande nivå, 96 procent. (Stab)		X		Förvaltningen bedriver det systematiska arbetsmiljöarbetet med en rad förebyggande

				insatser, bland annat: riskanalys, systematisk skydds rond, friskvårdsprofil, subventionerad friskvård och träning på arbetstid.
--	--	--	--	--

Jämställdheten och mångfalden inom Karlstads kommun ska öka.

Åtagande	Ej påbörjat	Pågår	Klart	Kommentar
Samtliga nämnder och förvaltningar verkar för att fler ungdomar med examen från särskolan erbjuds arbete. (Stab)		X		Förvaltningen har haft två möten med särskolan för att informera om vår verksamhet och hur detta samarbete kan utvecklas.